

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. Militia est vita hominis super terram. Job. 7. v. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

plurimum occurrit, constanti pede
 progrediuntur in lege Divinâ. *Ambulavi in lege Domini.* quod si ita est,
 quis non videt, quanto majus studium
 ponendum sit in addiscendâ DEI lege,
 quàm omnibus Mundi disciplinis?
 quid tibi proderit scientia Poëtica, Ju-
 ris Civilis, & Canonici, Moralis, &
 Theologiae sublimissimæ, si damnari
 contingat? & tamen cum his omnibus,
 & alijs hujusmodi, ut sic dicam, infini-
 tis damnari potes: at non cum illa Le-
 gis Divinæ, si quidem scientiam ha-
 beas, quæ docetur, ut diximus proxime
 à DEO, & est scientia practica.
 Scientia legis speculativa etiam discitur
 è libris sacris, qui de ea disserunt,
 practica verò à solo DEO. Unde hic
 pariter Psalmista dicit: *Beatus homo,*
quem tu erudieris Domine, & de lege
tuâ docueris eum. quia nec in ista ma-
 teria tanti momenti, qualis est lex Di-
 vina, curabat ille speculativam, vole-
 bat practicam. cujus possessione glo-
 riari tu potes? fortè nec unius nec al-
 terius, bene autem scientiarum pro-
 fanarum, quas Mundus
 habet in pretio.

II.

Militia est vita hominis super terram. Job. 7. v. 1.

Considera verba ista jam cunctis
 esse notissima, sed non perinde
 veras esse sequelas utilissimas, quæ
 inde ducuntur. atque ideo tuo Spi-
 ritu profundius penetra ad eas cruen-

das: neque facias more quorundam,
 quibus satis est ita ponderasse scriptu-
 ras sacras, uti aurum jam cunsum in
 monetam, etiam illas rimari, & inve-
 stigare convenit, quæ auro in terræ
 Kkk k a vifce-

visceribus abscondito comparantur. Si quaeris sapientiam quasi pecuniam, quod primi faciunt, & sicut thesauros effoderis illam, quod insuper faciunt secundi: tunc intelliges timorem Domini: qui sufficit ad continendum in officio voluntatem: & scientiam DEI invenies, quae dicit intellectum cum maximo emolumento ipsius voluntatis, quae ab illo dependet. Prov. 2. v. 4. Ut ergo revertamur ad propositum. Est vita hominis militia quaedam, cujus si Archistrategum quaeras, est is DEUS, duces inferiores sunt, qui ejus locum in terra obtinent, milites sunt homines obligati ad militandum per omnem vitam suam, ut ideo non dicatur: *Militia est in vita hominis: sed vita hominis est militia.* locus certaminis haec terra est, super quam in varios ordines pro suo quisque statu disponuntur. Insigne est pulchrum Christiani nomen: arma sunt preces, quibus in pugna utuntur, sunt scripturae, sunt Sacramenta, Castigationes assumptae, & alia ejusmodi adminicula spiritualia. hostes sunt cupiditates inordinatae, animatae à daemonibus infernalibus, qui cum ipsis foederantur: stipendia sunt solatia, quae recipiuntur à Gratia: jacturae sunt lapsus in peccatum: lucra parva actus praecleari virtutum: clades est damnatio: triumphus gloria Paradisi, quae denique victorem coronat, suam functum militiam. Sed ista cunctis sunt nota. tu in praesentiarum utiles illas expende sequelas, quas in majus tui commodum ipse pores eruere.

2. Considera, si vita hominis est militia, sequi ergo, quod ea sit tantus continuus laboris, & non exiguus hoc est, quod Leges dicunt, *Nullas ferias admitti.* nam si in ea cessatur à conflictu, quod in spiritibus nostris, de qua loquimur hoc hoc, perissimum est, non idcirco enim à labore cessatur, quando etiam non pergitur, quod hostes non lacessantur, ber tamen quisque stare paratus conflictum: *stare ergo succumbite hostes vestros.* Eph. 6. v. 14. debet parere, & repurgare arma: neque enim hinc inde vagari, prout otiosi solent, sed vel domi, vel in statione sua, in excubijs standum est. *Semper cubam, meam stabo.* Abac. 2. v. 4. Quis vis ideo necesse sit exponi omnibus temporum injurijs, gelari frigus, consumi fame, & gravissimum quocumque laborem sustinere, quid ais ergo, quis in hac vita cupis circumfluere licijs? an hoc convenire videatur militiae? *Militia est vita hominis per terram, non voluptas.*

3. Considera, si vita hominis est militia, hinc inferri, non esse exiguus praemii, uti vellent aliqui, sed magnum, quid mirum ergo, tot bonos super terram habere male? Prudens militum exercitus non solet genitosos milites arcere à grandine globorum: quos hostes maxime in prima acie hostilibus pervios exponit, & collacatoque ratione ostendit illos à se praecipue & estimari. Sufficit, quod eos obtenta plena victoria etiam per alios remuneretur. quid dicis ergo?

qui tam facile Divinam Providentiam
 credimus, quòd in hoc mundo tan-
 tum det iustis patiendi materiam? In
 mundo pressuram habebitis. Jo. 16. v. 33.
 et fortes tractantur. *Militia est vita
 hominis super terram.* finem expecta:
 & videbis, an DEUS non magis sit re-
 muneraturus eos, qui magis labora-
 verunt. Hic nihil amplius requiritur,
 quam ut stipendia largiatur æqua
 laboribus impositis. *Quis enim
 militat suis stipendiis unquam?* 1. Cor.
 9. v. 7. & ut idcirco majora quoque
 sua adjuventur gratia quam aliis.

4. Considera, si vita hominis est
 militia, esse igitur tempus humiliter
 parendi, & non tuo vivendi arbitrio. &
 quis nescit, quam exacta obedientia
 semper requisita sit, & adhuc requira-
 tur in Militia? non est in mundo obe-
 dientia, quæ isti comparari possit. unde
 miles exanimare non debet, iussa ducis,
 sed exequi clausis oculis. *Habeo sub me
 milites, & dico huic: vade, & vadit, &
 alius venit, & venit.* Mat. 8. v. 9. nec ista
 obedientia locum tantum habet in fa-
 cilibus, uti sunt vadere & venire, sed in
 difficilioribus quoque: unde contin-
 git quotidie atrocissimis pœnis casti-
 gantur milites, qui ausi fuerint Duci suo
 repugnare, cum ille sublatâ virgâ eos
 percussit. Tu ergo quid dicis, qui
 molles legem aliam in terra, quam ar-
 bitrium tuum? *Militia est vita homi-
 nis super terram.* si vita tempus est mi-
 litandi, etiam tempus est obediendi
 perfectè, nec inter verbera querendi,
 quæ proveniunt à Duce, vel ejus partes
 sustinentibus in terra.

5. Considera, quòd si vita hominis

militia est, præterea sequi vitam esse
 tempus summi periculi non securita-
 tis. & quis dubitet? *Communionem
 mortis scito.* Ecce quid Sapiens denūtiat
 omnibus, qui, dum nascuntur, velint, no-
 lint, huic adscribuntur tam grandi mi-
 litia, de qua agimus. *Communionem mor-
 tis scito.* Intellegat quisque, dum
 vivet, semper se victurum in periculo
 damnationis perinde ac quemvis a-
 lium. quare? *Quoniam in medio la-
 queorum ingredieris, & super dolentium
 arma ambulabis.* Eccl. 9. v. 20. causa
 est, quia continuò mille imminent in-
 sidia, mille imminent insultus. Infidie
 sunt pericula pescandi, quæ non ex-
 pectas. Insultus sunt, quos equidem
 expectas, sed imparatus ad eos viriliter
 repellendos. Illæ sunt formidabiles
 multitudines, isti feritate: & ideo de
 prioribus dicitur: *In medio laqueorum
 ingredieris: & de secundis: & super
 dolentium arma ambulabis.* O si ex-
 alto posses despiciere terram vastissi-
 mum illum locum certaminis, in quo
 verfaris? videres illam undique armis,
 ut ita dicam, obsitam, quæ denique fœ-
 dè exciderunt manibus miserorum,
 qui frustra nunc in inferno suas plan-
 gunt strages. & quid aliud sunt arma
 ista, quam testes cladis, quæ in hujus-
 modi insultibus quotidie accipitur?
Arma dolentium. & tu tamen securus
 vivis non secus, ac si salutem tuam pu-
 gno concluderes? multum falleris.
Militia est vita hominis super terram. &
 ideo cautus esto, quia tu quoque perire
 potes: *Favus est belli eventus, & nunc
 hunc nunc illum consumit gladius.* 2. Reg
 11. v. 25.

6. Considera, si vita hominis est militia, sequi ergo, quod pariter sit vita probationis, non praesumptionis. Putas forte te ingentem virtutis apparatus intus in corde circumferre. at si ita est, ad experimenta veniendum. atque hoc est, ad quod praecipue quoque ordinatur Militia, quam hoc loco septuaginta Tentationem appellant. *Tentatio est vita hominis super terram.* ordinatur ad probandam alterius vel constantiam, vel recordiam. quippe quae nullo loco melius probatur, quam in acie, vel medio certaminis loco. Hinc est, quod 4. Reg. 25. v. 19. ubi dicitur: *Sephar princeps exercitus probabat tyrones de populo terra,* pro verbo probabat, in Hebraeo legatur, *militare faciebat.* hoc solum discrimen est, quod in illa militia alii non probabantur nisi Tyrones de populo terra: in ista vero etiam probantur Veterani. *Tentavit DEUS Abraham.* Gen. 22. v. 1. quia experimenta, quibus DEUS exercet homines tanquam milites suos, non finiuntur usque ad vitae exitum. quid agis ego, quod tam facile credas superbiae tuae, cum illa tibi dicat te jam attingisse sanctitatis fastigium: falleris: falleris. nondum est finis probationum. *Militia (hoc est Tentatio) est vita hominis super terram:* & in huius sine patebit, quis sis.

7. Considera, si vita hominis est militia, sequi demum, eam non esse tempus liberum, sed praefixum? quis sensus verborum? Erant è Philosophis audaces quidam, qui ut colorem illinerent fortitudinis desperatigini

summa: aiebant ad vitandam caliditate in quandam vel ignominiam, vel firmitatis, vel alterius mali obsequium nimis difficilis, posse hominem laude necaro seipsum. sed hoc erat quid crassius? *Militia est vita hominis super terram.* quae igitur ratione loquitur militi deserere stationem, imo Ducis? imo actus iste semper palatatus est ab omnibus & iniquissimus & insolentissimus, & ut talis eximie die ab omnibus populis gravissimè dicitur. & si ita est, quomodo terribilis? Potest equidem miles, maxime cum longo labore iam effusus ardentibus votis contendere à Domino ut illum manumittere dignetur, potest sponte sua deserere militiam, atque hoc est, quod etiam homines stare potest respectu DEI. *Suffragor Domine: tolle animam meam: quia non melior sum quam Patres mei.* 3. Reg. 1. v. 4. Hinc est, quod Job videtur in micis suos graviter scandalizatos, cum audiret ab eo tam instanter desideratam mortem quasi peccatorum am tolerandi graves suas miseras, & nique in ista verba proruperit: *Militia est vita hominis super terram.* designare quid voluit? nisi quod probe sciat suum in terra debitum, & militandi & consequenter periculi multum, sed hoc non oblitare suo desiderio moriendi citò, quia nullatenus prohibetur suspirare finem militiae, cumque postulare. id quod alibi expressit, cum diceret: *Quot diebus, quibus nunc milito, expecta, donec veniat immutatio mea.* Job. 14.

Quis ergo diu vivere in terra cupit, ut faciant amatores mundi, quid indicat? indicat se militem parum fra-

gum laboribus, quippe quos studiosè declinaverit.

111.

Medium autem vestrum fecit, quem vos nescitis. Jo. I. v. 26.

Considera, quantus sit error aliquorum, qui DEUM quaerunt, quasi ab illis procul abesset, & non sine gemitibus, lacrymis, lamentis ad se pertrahere nituntur, dum cum intra habent. Istis profectò cum veritate dici potest: *Medium autem vestrum fecit, quem vos nescitis.* faciunt isti mortuorum, qui cum fontem domi habeant, foras pròdeunt ad hauriendum. imò si sunt foris, quampi inum quis est redeundum intro, colligendus nimis, recedendum à turbis: ita in se fatum invenient, quod extra se frustra quaerebant, per vias publicas vagando. haec vera est regula. tu ergo quid agis, quod eà uti non incipias? si invenire vis Dominum, ut illi faciliè uniaris, ne per imaginationem tantopere vagaris extra te ipsum. verum quippe res, quod eum res creata demonstrare tibi possint, sed saepe etiam divertunt, & abstrahunt. deinde facere quid possunt amplius, quam ut certò tibi persuadeant eum esse intra te. Itaque potius in intima cordis tui penetralia te recipere, & ut rem indubitata cognolescere satage, ibi te habere totum DEUM tuum, vivum & verum, quin sit necesse eum alibi quaerere: & tunc faciliè tibi erit semper in ejus praesentia

versari, ut faciant illi Justi, qui amuli beatorum curant, ne unquam dimittant è conspectu. nonne summum est probrum, quòd Dominus tanto tempore intra refuerit, & tu vix cum nòsse incipias? *Tanto tempore vobiscum sum, & non cognovistis me?* Joan. 14. v. 9.

2. Considera verbum istud *Nescire* in sacris paginis geminum habere sensum. unus pertinet ad intellectum, & non cognoscere significat. *Nesciunt eum, qui misit me.* Jo. 15. v. 21. alter ad voluntatem spectat, & significat non curare. *Nescio vos.* Matth. 25. v. 12. Utroque sensu potest accipi hoc loco, quem meditaris. quippe Christus versabatur quasi in centro Judaeae, & tamen plerique illorum eum nesciebant: qui verò cognoscebant, non curabant aestimantes eum de vulgo hominem. Idem tibi accidere videretur. continuò DEUM habes in intimis cordis tui penetralibus, & tamen *nescis illum. nescis*, quia non cognoscis, & *nescis*, quia non curas. quid mirum igitur, te tam parùm in virtute proficere? *Non est Deus in conspectu ejus: inquinata sunt via illius in omni tempore.* Pl. 9. v. 26. Ceterùm si tu semper esses praesens DEO, ut ille praesens est tibi, qui fieri posset,

ut